

Σάμ. ἀπογκαῆς Πελοπν. ἀποκαῆς Εῦβ. (Αύλωνάρ. Κονίστρ. Κύμ. κ.ά.)

Ἐκ τῆς φρ. ἀπὸ καῆς.

1) Κυριολ. εὐθὺς μετὰ προηγουμένην δπτησιν ἀρτων, ἐπὶ τοῦ κλιβάνου, δταν πρόκειται νὰ πυρακτωθῇ δπότε δαπανᾶται δλίγη καύσιμος ὑλὴ ἔνθ' ἀν.: Ὁ φοῦρος εἶναι ἀποκαῆς καὶ δὲ θέλει πολλὰ κλαρξά Πελοπν. Ἀποκαῆς τοῦ φοῦρον ψήνω ψωμὶ αὐτόθ. Ἐβαλα τ' ἄλατι 's τὸ φοῦρον ἀποκαῆς καὶ νὰ τὸ χερούμιλίσω Κονίστρ. **2)** Μεταφ. ἐν κραιπάλῃ, ἐπὶ κραιπαλῶντος καὶ δι' δλίγου ποτοῦ πάλιν μεθυσκομένου Εῦβ. (Αύλωνάρ. Κονίστρ.) Πελοπν. (Βούρβουρ.) —ΑΠαπαδιαμ. ἔνθ' ἀν.: Τοῦτος εἶναι ἀποκαῆς, μ' ἔνα ποτήριο κρασὶ θὰ μεθύσῃ πάλι Αύλωνάρ. «Τὸ πρώτο ἀποκαῆς ἀκόμη ἀπὸ τὴν διπερινὴν κραιπάλην δὲν ἔχρειάσθη περισσότερον ἀπὸ δύο μαστίχας διὰ νὰ μεθύσῃ ἐντελῶς» ΑΠαπαδιαμ. ἔνθ' ἀν.

ἀποκαθάζω Πόντ. (Σάντ. Χαλδ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. καθίν.

I) Ἀφαιρῶ, περικόπτω τὴν ἀκρωβελίαν, τοὶς ἀκρεσ τοῦ ψωμὶοῦ ἔνθ' ἀν.: Ἀτόσον καὶ πεινασμένος ἔμ' νε, ἔναν δλόεν ψωμὶν ἐπεκαθίστη ἀπὸ μονάχος Χαλδ. **II)** Υβρῖζω ἔνθ' ἀν.: Ἄρ' ἐκεῖνος παῦλαξεν, ἀμα ἐγὼ πα ἀφωρισμένα ἐπεκαθίσασα τον (ἐγάργισε λοιπὸν κ' ἐκεῖνος, ἀλλὰ κ' ἐγὼ σφοδρῶς τὸν ἔξυβρισα) Χαλδ.

ἀποκαθαρίδι τό, Θράκ. (ΑΙν.) Κρήτ. Πελοπν. (Αρκαδ. Λακων.) Χίος κ.ά. ἀποκαθαρίδιν Κύπρ. ἀποκαθερίδι Νίσυρ. Τῆλ. Στερελλ. (Αράχ.) κ.ά.

Ἐκ τοῦ φ. ἀποκαθαρίζω καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-ίδι. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

Συνήθως κατὰ πληθ., πᾶν δ, τι μένει ἐκ τοῦ καθαρισμοῦ πράγματος τινος, οἰον δημητριακῶν καρπῶν, δπωρῶν κττ., τὸ ἀπόρριψιμα ἔνθ' ἀν.: Τ' ἀποκαθαρίδια καὶ τὰ μεινέσματα μοῦ ὅωσες Αρκαδ. Μάζου τ' ἀποκαθερίδια γιὰ τὴ γίδα Αράχ. || Ἀσμ.

Τὴν ψῆχα κάμνουν ζάχαρι καὶ τὸν ἀφρό τον μέλι καὶ τ' ἀποκαθερίδια τον κάμνουν ἀφρᾶτο μόσχο Νίσυρ. Τῆλ. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀποδιαλέγι.

ἀποκαθαρίζω Εῦβ. Κρήτ. Κύπρ. Πελοπν. (Λακων.) Πόντ. (Τραπ.) κ.ά. ἀποκαθαρίζω Κύπρ. —ΧΤζαπούρ. Πλάν. ἔρ. 7 ἀποκαθαρίζω Κύπρ. : Ποίημ.

Τὸ μεταγν. ἀποκαθαρίζω.

A) Μετβ. **1)** Καθαρίζω, πλύνω, ἀποπλύνω τι Πόντ. (Τραπ.) **2)** Καθαρίζω τι ἐντελῶς, τελειώνω τὸ καθάρισμα Εῦβ. Κρήτ. Πελοπν. (Λακων.): Ὅσο νὰ ἀποκαθαρίσω τὰ λάχανα - τὸ σιτάρι κττ. Εῦβ. Πήγαινε σὺ 'ς τὴ δουλειά σου καὶ τ' ἀποκαθαρίζω γ'ω τὸ σ' τάρι Κρήτ. **3)** Συνάγω τὸ ἀποτέλεσμα, ἐκκαθαρίζω, ἐπὶ λογαριασμῶν Κύπρ. : Ποίημ.

"Ἐγ' ἐκατὸν τὰ ἐκατὸν ἀρχῶς ποῦ τὰ τοκίζει, ἀμ-μὰ 'ν' τὸ ἀλληλούια ποὺ τὰ ἀποκαθαρίζει (πβ. παροιμ. τὸ θυμιατὸ τὰ ξεκαθαρίζει ὅλα) ΧΤζαπούρ. ἔνθ' ἀν.: Συνών. ξεκαθαρίζω. **4)** Διακρίνω τὰ πράγματα ἀπ' ἀλλήλων, δὲν συγχέω αὐτά, ἐπὶ ἀσθενοῦς δράσεως Κύπρ. : Τὰ μ-μάδκια 'ἐν ἐμπλέποντι καλά, πωδά χαμαὶ ὡς τιδεία χαμαὶ 'ἐν ἀποκαθαρίζω τὸ πλάσμαν. Θωρῶ ἔναν πρᾶμαν, ἀμ-μὰ 'ἐν ἀποκαθαρίζω εἰντα ἔνι. Τώρα εἶδα το καλά, ἐποκαθάρισά το. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀποδιχάζω.

B) Αμτβ. **1)** Καθαρίσω μετὰ τῆς ἐμμήνου ροῆς ἢ τῶν ἐκκρίσεών μου ὡς λεχοῦς, ἐπὶ γυναικός, Κύπρ. : Ἡ δεῖνα ἀποκαθάρισεν. **2)** Υπολείπομαι, μένω ὡς κατάλοιπον (οἰονεὶ μετὰ τὴν ἐκκαθάρισιν) Κύπρ. : Ποὺ τὰ παιδκά του δκυὸ μανιχὰ ἐποκαθαρίσαν, τὰ ἄλλα οὐλ-λα ἐπενθάναν. Εἴχα ἐκατὸν αἴγες τοῦ ἐποκαθαρίσαν εἴκοσι, ἐψοφήσαν οἱ ἄλλες.

ἀποκαθάρισμα τό, ἀμάρτ. ἀποκαθάρισμα Κύπρ.

Τὸ μεσν. οὐσ. ἀποκαθάρισμα.

Παῦσις, ἀποπεράτωσις τοῦ καθαρίσματος.

ἀποκάθαρο τό, Κρήτ. ἀποκάθαρον Ιμβρ.

Ἐκ τοῦ φ. ἀποκαθαρίζω. Περὶ τῆς ἀρχτικῆς συλλαβῆς πι - ίδ. ΒΦάβην ἐν Αθηνᾶ 43 (1931) 91.

1) Τὸ διὰ τοῦ καθαρίσμοῦ ἔξαιρούμενον, τὸ ἀπόρριψιμα Κρήτ.: Τ' ἀποκάθαρα τοῦ σταροιοῦ. **2)** Τὰ ὑπολείμματα τῶν ξαινομένων εἰς τὸ λανάρι ἐρίων Ιμβρ.: Θὰ μαζώξου οὐλα τὰ πικάθιρα καὶ θὰ τὰ κλώσου νὰ φάνου ἔνα κ' λίμην γιὰ δ' γουνά. Τοῦτον τὸν κ' λιμούνδ' ἀπ' βλέπ' τον φανα μὶ τὰ πικάθιρα. Πβ. ἀποβούρτσιν.

ἀποκαθίδι τό, Πελοπν. (Λακων. Σιβ.) Σῦρ. ἀποκατίδι Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τοῦ φ. ἀποκαθαρίζω καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-ίδι.

Στερεά οὐσία καταπίπτουσα εἰς τὸν πυθμένα ὑγροῦ, ὑποστάθμη ἔνθ' ἀν.: Τ' ἀποκαθίδια τοῦ καφὲ Σῦρ. Συνών. ἀποκατάντισμα, ἀποστραγγίδι, κατακάθι, καταπάτι.

ἀποκαθίζω Πελοπν. (Μάν.) ἀποκαθίζω Κάρπ.

Τὸ μεταγν. ἀποκαθαρίζω.

1) Κάθημαι πρὸς ἀνάπτασιν, πρὸς συνομιλίαν κττ. Πελοπν. (Μάν.): Ἐλα ν' ἀποκαθίσωμε. **2)** Κάθημαι οἰονεὶ μετὰ πολὺν δρόμον, καταντῷ Κάρπ.: Παροιμ. Ἡ ἀνγά πούρισε, σ' τῆς ἀνοῦς ἐπόκατος (ἡ συκοφαντία καὶ διαβολὴ ἐπιστρέφει πάντοτε εἰς τὸν ἐπινοήσαντα αὐτήν. ἀνγά = ἀβανιὰ 1, δ ίδ.) || Ἀσμ.

Καὶ πῆγεν κ' ἐποκάστε 'ς τὸ ὄγμο περιάλι (περιγιάλι).

ἀποκαθούρα ἡ, ἀμάρτ. ἀποκαθούρα Λέσβ.

Ἐκ τοῦ φ. ἀποκαθαρίζω καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-ούρα.

Ο μετὰ τὴν τυροποίησιν τοῦ γάλακτος ὑπολειπόμενος δρός ἔνθ' ἀν.: Σὰν ἀποκαθούρα ἀνουστον. Συνών. τυρόγαλα.

ἀποκάι τό, ἀμάρτ. ἀποκάι Κύπρ. ἀποκάι Τῆλ.

Ἐκ τοῦ φ. ἀποκαθαρίζω καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-ίδι.

1) Τὸ ἀπηνθρωπαμένον ἄκρον τοῦ ἐλλυγνίου Τῆλ.: Κόψε τὸ ποκάι τοῦ λύχνου, γιατὶ τοεδὰ ἐν ἐφτει. Συνών. ἀποκαμίδα, ἀπόκαντρο, καύτρο. **2)** Τὸ ὑπολειπόμενον ἐκ τῆς καύσεως, οἰον ξύλου, κηροῦ κττ. Κύπρ.: Μὲν κάψης οὐλ-λον τὸ τιθερίν, τιθαὶ τὸ ποκάι το. Πβ. ἀποκατίδι 1.

ἀποκαΐδι τό, Θράκ. (Σαρεκκλ.) Κέρκη. Κρήτ. Πελοπν. (Μάν. Σουδεν.) —ΓΜαρκορ. Ποιητ. ἔργ. 93

Ἐκ τοῦ φ. ἀποκαθαρίζω καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-ίδι.

1) Τὸ ὑπολειπόμενον ἐκ τῆς καύσεως ξύλον, τὸ ἀπομεινάρι τοῦ δαυλοῦ ἔνθ' ἀν.: Βγάλ' τ' ἀποκαΐδια νὰ τὰ σθήσουμε Μάν. || Ἀσμ.

Κε ἀσίκης ἔγινε πουλλὶ νὰ κλαίῃ τ' ἀποκαΐδια Σουδεν. —Ποίημ.

Μαῦρες τῶν Τούρκων οἱ ψυχὲς ὁσὰν τ' ἀποκαΐδια ΓΜαρκορ. ἔνθ' ἀν.: Συνών. ἀποδαύλι 1, ἀπόκαμα 1, ἀποκάμιν, ἀποκαούδι 1, ἀπόκαντρο, δαυλί. Πβ. ἀποκάι 2. **2)** Συνεκδ. τὸ διὰ πυράν κατάλληλον ξύλον Θράκ. (Σαρεκκλ.): Μαζεύοντας κλαδιά κι ἀποκαΐδια δέντρου κομμένου ἀναψε φωτιὰ νὰ πυρωθῇ.

ἀποκαινουργής ἐπίρρο. Αστυπ. Δαρδαν. Κάρπ. Κρήτ. Χίος κ.ά. ἀποκαινουργής Βιθυν. ἀποκαινουργής Θράκ. (ΑΙν.) Λυκ. (Λιβύσσ.) Σάμ. ἀποκαινουργής Κῶς κ.ά. ἀπο-

τομ. β' - 60

